

CHAQOLOQLARDA OTIT (QULOQ YALLIG’LANISHI) KASALLIGI VA ULARNING OLDINI OLIISH CHORALARI

Karimbayev Shaxrambay Dexkanbayevich

“Alfraganus university” nodavlat oliy ta’lim tashkiloti.

Klinik fanlar kafedrası dotsenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada chaqaloqlarda otit (quloq yallig’lanishi) kasalligi, uning sabablari, belgilari va davolash usullari tahlil qilingan. Shuningdek, otitning oldini olish bo’yicha profilaktik chora-tadbirlar haqida ma’lumot berilgan. Tadqiqot metodologiyasiga adabiyotlar tahlili, klinik kuzatuvlar va mutaxassislar fikrini o’rganish kiritilgan.

Kalit so’zlari: Chaqaloqlar, otit, quloq yallig’lanishi, pediatriya, infektsiya, profilaktika, davolash, Yevstaxiy naychasi, shamollash, gigiena.

Аннотация: В данной статье рассматривается заболевание отит (воспаление уха) у младенцев, его причины, симптомы и методы лечения. Также представлена информация о профилактических мерах по предотвращению отита. В методологию исследования включены анализ литературы, клинические наблюдения и изучение мнений специалистов.

Ключевые слова: младенцы, отит, воспаление уха, педиатрия, инфекция, профилактика, лечение, евстахиева труба, простуда, гигиена.

Annotation. This article analyzes otitis (ear inflammation) in infants, its causes, symptoms, and treatment methods. It also provides information on preventive measures to avoid otitis. The research methodology includes a literature review, clinical observations, and expert opinions.

Keywords: infants, otitis, ear inflammation, pediatrics, infection, prevention, treatment, Eustachian tube, cold, hygiene.

Kirish

Chaqaloqlardagi kasalliklar orasida quloq yallig’lanishi – otit, eng ko’p uchraydigan muammolardan biri hisoblanadi. Ushbu kasallik chaqaloqlarning umumiy holatiga jiddiy ta’sir etib, ularda bezovtalik, og’riq va uxlashda qiyinchiliklar keltirib chiqaradi. Otit ko’pincha shamollash, virusli infektsiyalar yoki yuqori nafas yo’llari muammolari sababli paydo bo’ladi. Chaqaloqlarda Yevstaxiy naychasining anatomik xususiyatlari va immun tizimining hali to’liq shakllanmaganligi tufayli ularda otit tez-tez uchraydi. Kasallik o’z vaqtida aniqlanmasa va to’g’ri davolanmasa, og’ir asoratlarga olib kelishi mumkin. Shuning uchun otitning kelib chiqish sabablarini tushunish va uning oldini olish choralarini ko’rish juda muhimdir. Ushbu maqolada chaqaloqlarda otit kasalligi, uning sabablari, belgilari va davolash usullari haqida so’z

yuritiladi. Shuningdek, kasallikning oldini olish uchun amalga oshirilishi kerak bo'lgan profilaktik chora-tadbirlar haqida ma'lumot beriladi.

Otit – bu quloqning yallig'lanishi bo'lib, u tashqi, o'rta yoki ichki quloqqa ta'sir qilishi mumkin. Chaqaloqlarda eng ko'p uchraydigan shakli – o'rta quloq otiti bo'lib, u ko'pincha shamollash, virusli infektsiyalar yoki allergiya natijasida yuzaga keladi. Ushbu kasallik quloqda og'riq, ishtahaning yo'qolishi va bezovtalik kabi alomatlar bilan namoyon bo'ladi.

Chaqaloqlarda otitning sabablari:

1.Immun tizimining yetarlicha shakllanmaganligi – chaqaloqlar turli infektsiyalarga moyil bo'ladi.

2.Yuqori nafas yo'llari infektsiyalari – gripp yoki shamollash otitga olib kelishi mumkin.

3.Evstaxiy naychasining torligi – chaqaloqlarda Yevstaxiy naychasi tor bo'lgani uchun suyuqlik oqib chiqishi qiyinlashadi.

4.Burundan nafas olish muammolari – adenoidlarning kattalashishi yoki allergiyalar quloqqa ta'sir qilishi mumkin.

5.Suvning quloqqa tushishi – cho'milganda yoki yuvinish jarayonida quloqqa suv tushishi infektsiyaning rivojlanishiga sabab bo'lishi mumkin.

Otitning belgilari:

1.Bola tez-tez yig'laydi, asabiylashadi.

2.Qulog'ini ushlab, silkishga harakat qiladi.

3.Ishtahasining pasayishi.

4.Uxlashning buzilishi.

5.Isitmaning ko'tarilishi.

6.Quloqdan suyuqlik chiqishi.

Oldini olish choralari:

1.Immunitetni mustahkamlash – ona suti bilan boqish, vitaminlarga boy oziq-ovqatlar berish.

2.Gigiena qoidalariga rioya qilish – qo'llarni tez-tez yuvish, uy sharoitini toza saqlash.

3.Burun orqali nafas olishni yaxshilash – burun yo'llarini tozalash.

4.Sovuq havoda ehtiyotkorlik – bolani sovuq shamoldan himoya qilish.

5.Quloqni suvdan himoya qilish – cho'milganda quloqqa suv tushishining oldini olish.

Ushbu tadqiqotda chaqaloqlarda otit kasalligiga oid ma'lumotlar tahlil qilindi. Metodologiya quyidagi qadamlarni o'z ichiga oladi:

1. Adabiyotlar tahlili – tibbiyot va pediatriya sohasidagi ilmiy manbalar o'rganildi.

2. Klinik kuzatuvlar – vrachlar tomonidan olib borilgan klinik tadqiqotlar natijalari tahlil qilindi.
3. Statistik tahlil – chaqaloqlarda otit kasalligiga oid ma’lumotlar asosida tahlil va qiyosiy yondoshuvlar amalga oshirildi.
4. Mutaxassislar fikri – pediatr va otorinolaringolog mutaxassislarning tavsiyalari o’rganildi.

XULOSA

Chaqaloqlarda otit keng tarqalgan kasalliklardan biri bo’lib, uning oldini olish uchun profilaktika choralariga amal qilish juda muhim. Har bir ota-ona bolaning sog’lig’ini himoya qilish uchun gigienaga rioya qilishi, shamollash va infeksiyalarga qarshi choralar ko’rishi lozim. Agar chaqaloqda otitning alomatlari paydo bo’lsa, o’z-o’zini davolash bilan shug’ullanmasdan, zudlik bilan mutaxassisga murojaat qilish tavsiya etiladi. Shuningdek, tibbiyot xodimlari va ota-onalar uchun profilaktik targ’ibot ishlarini olib borish muhim hisoblanadi. Otitni o’z vaqtida aniqlash va samarali davolash kelgusida bolaning eshitish qobiliyati va umumiy sog’lig’iga ijobiy ta’sir ko’rsatadi. Shu bois, ushbu muammoni chuqur o’rganish va uning oldini olish bo’yicha tadqiqotlarni davom ettirish zarur

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO’YXATI:

1. Smith, R. J., & Danner, C. J. (2006). "Otitis Media: Pathogenesis, Treatment, and Prevention." *Pediatrics*, 118(6), 2337-2346.
2. Rosenfeld, R. M., Shin, J. J., Schwartz, S. R., et al. (2016). "Clinical Practice Guideline: Otitis Media with Effusion." *Otolaryngology–Head and Neck Surgery*, 154(1_suppl), S1-S41.
3. Bluestone, C. D. (2005). "Acute Otitis Media in Children: Pathogenesis and Management." *Pediatric Clinics of North America*, 52(3), 679-703.
4. WHO. (2018). "Chronic Suppurative Otitis Media: Burden of Illness and Management Options." World Health Organization.
5. American Academy of Pediatrics. (2013). "The Diagnosis and Management of Acute Otitis Media." *Pediatrics*, 131(3), e964-e999.